

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ШВЕЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Лойко Д. М., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

Питання забезпечення економічної безпеки актуальні для кожного підприємства, регіону та країни в цілому. Сталий розвиток підприємства, регіону та держави в цілому в умовах інтеграційних процесів до світового економічного середовища потребують прогнозування та формування достатнього рівня їх економічної безпеки. Діяльність суб'єктів господарювання в умовах ринкової економіки потребує швидкого виявлення факторів, що обумовлюють стан економічної безпеки підприємства та рівень адаптації до умов середовища функціонування шляхом усунення можливості виникнення загроз або стримування їх проявів. Таким чином, управління економічною безпекою на всіх ієрархічних рівнях доцільно розглядати як невід'ємну частину комплексної системи управління, спрямовану на протидію загрозам функціонуванню економічної системи. Промислове підприємство – найважливіша ланка економічної системи регіону та країни. Система захисту підприємства від негативних впливів націлена на підтримку ефективного використання усіх наявних видів ресурсів з метою запобігання виникненню загроз, а також забезпечення стійкого та стабільного розвитку суб'єкта господарювання.

Для своєчасного прийняття управлінських рішень важливим є виявлення факторів, що обумовлюють виникнення загроз економічній безпеці підприємства. Проте, вивчення джерел свідчить про неоднозначність думок фахівців щодо визначення кількісного складу груп факторів, їх структури та значущості. Фундаментом забезпечення економічної безпеки будь-якого підприємства є розробка методики оцінки її рівня, основною метою застосування якої стає виявлення загроз його господарської діяльності, яку доцільно формувати на поєднанні комплексного інтегрального показника економічної безпеки з моделлю прогнозування її рівня. Такий підхід не лише

дозволяє визначати джерела загроз діяльності на основі комплексного дослідження стану економічної безпеки за різними періодами господарювання, а і визначати очікувану тенденцію зміни її рівня у майбутньому. Побудова системи діагностики рівня економічної безпеки зводиться в основному до розробки механізму або окремих його складових, здатного своєчасно зафіксувати інформацію про загрози, що виникають у зовнішньому та внутрішньому середовищах. Алгоритм діагностики рівня економічної безпеки більшість авторів будують наступним чином: 1 етап – проведення аналізу та визначення набору показників, що характеризують кризовий стан; 2 етап – визначення критеріальних значень показників, що проводять межу між нормальним станом і кризовим; 3 етап – проведення моніторингу факторів кризи за допомогою спостереження за показниками, виявленими на 1 етапі.

На основі цього можна зробити висновок, що управління економічною безпекою відбувається за допомогою визначення й аналізу наявних та потенційних загроз господарській діяльності суб'єкту підприємницької діяльності за кожною із її функціональних складових. Запропоновано систему функціональних складових економічної безпеки швейного підприємства, до якої належать: фінансова, кадрова, виробнича, маркетингова, інноваційно-інформаційна, безпека з охорони праці, силова. В процесі управління безпечним розвитком вони розглядаються у контексті стратегічного, поточного та тактичного управління, що обумовлено необхідністю завчасного виявлення загроз, попередження або зменшення рівня їх проявів та здійснення безпосереднього впливу на ситуацію, що складається.

На підставі проведеного дослідження щодо економічного стану вітчизняних швейних підприємств та їх інноваційної активності можна дійти висновку, що сучасний стан швейних підприємств не надає можливості найближчим часом кардинально змінити ситуацію на кращу та підвищити рівень інноваційності та конкурентоспроможності продукції. Типовою проблемою українських швейних підприємств є відсутність системної стратегічної інформації про споживачів, ринок, канали збуту; не проводиться

аналіз можливої кооперації підприємств як в межах країни, так і за її межами; низька гнучкість організації виробництва, відсутність системи, яка б пов'язувала б усі підсистеми підприємства; низький рівень запозичення вітчизняними швейними підприємствами нових розробок інших держав, які користуються попитом на світовому ринку та розробки і впровадження у виробництво власних інноваційних рішень.

Розвиток ринкових відносин та значні обсяги імпорту швейної продукції обумовлює необхідність кардинальних перетворень у сфері економічної безпеки вітчизняних швейних підприємств. Сутність цих перетворень полягає у здійсненні комплексу заходів, які гарантовано забезпечать управління економічною безпекою підприємства адекватне умовам його функціонування в сучасному конкурентному середовищі.

На основі аналізу умов розвитку галузі визначено основні проблеми конкурентоспроможності й економічної безпеки вітчизняних швейних підприємств, до яких належать: пошук джерел фінансово-інвестиційного та інноваційного функціонування, розвиток сировинної бази країни, формування сприятливих умов підвищення якості трудових ресурсів, створення позитивного іміджу українського товаровиробника тощо. Ситуація погіршується за рахунок збільшення обсягів реалізації продукції іноземного виробництва на ринку, для якої характерне краще для споживача співвідношення ціни та якості. Умови, що склалися, блокують можливість стабільного безпечного розвитку вітчизняних швейних підприємств, залишається невирішеним питання пошуку джерел їх ефективної господарської діяльності. Результати аналізу дають змогу пов'язати результати оцінки економічної безпеки підприємства із загрозами його діяльності.

В умовах інтеграції до Європейською Союзу зростає важливість питань захисту інтелектуальної власності, якості продукції та вчасного виконання замовлення. Ці чинники значно впливають на фінансово-економічну безпеку вітчизняних швейних підприємств.